

תפ"ח (תל אביב) 48193-12-22 - מדינת ישראל נ' עדי מזרחי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 22-12-48193 מדינת ישראל נ' עדי מזרחי

לפני כבוד השופט יוסי טופף - אב"ד
כבוד השופט עודד מאור
כבוד השופט מעין בן אריה
המאשימה: מדינת ישראל
ע"י ב"כ

נגד הנאשם: עדי מזרחי
ע"י ב"כ עו"ד אמר ברכה ועו"ד ישראל בזנה

מר דין

האישום וההרשעה

1. ביום 23.11.2022, רצח הנאשם את מר יורי וולקוב ז"ל, לנגד עיניו בת הזוג, בטבורה של העיר חולון.

2. ביום 22.12.2022 הוגש נגד הנאשם כתב אישום, אשר בנוסחו המקורי, ייחס לו את העבירות הבאות: רצח (מתוך כוונה) לפי סעיף 300(א) לחוק העונשין, תשל"ג-1977 (להלן: "חוק העונשין"); השמדת ראה לפי סעיף 242 לחוק העונשין; ריבוי עבירות שבוש מהלכי משפט לפי סעיף 244 לחוק העונשין; קשירת קשר לביצוע עון (шибוש מהלכי משפט) לפי סעיף 499(א)(2) לחוק העונשין ואיומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

3. ביום הלייר גישור, הודיעו ב"כ הצדדים כי הגיעו להסדר טיעון (ת/1), לפי כתב האישום יתוקן, כך שתויחס לנאשם עבירה אחת של רצח, אשר בוצע ב"אדיות", בהתאם לסעיף 300(א) לחוק העונשין; והנאשם מצדיו יחוור בו מכפירתו, יודה בעובדות כתב האישום המתוקן, יורשע בדיון ווישת עליו עונש מוסכם הכלול 16 שנות מאסר בפועל, מסר
עמוד 1

מותנה, קנס ופיזוי.

4. ביום 25.6.2024, הורשע הנאשם על יסוד הودאות בעבירות רצח, לפי סעיף 300(א) לחוק העונשין.

5. להלן עיקרי עובדות כתוב האישום המתווך, בהן הודה הנאשם:

ביום 23.11.2022 בשעה 18:28 יצא הנאשם מביתו שבחולון, כשהוא רוכב על קטנוע שבבעלותו. בשעה 18:30 או בסמוך לכך, הגיעו מר יורי וולקוב ז"ל, ליד 1970 (להלן: "המנוח") ובת זוגו גב' ילנה גולטיאיב (להלן: "ילנה"), לצומת הרחובות אילת ושדרות יוסף בחולון, וחצו את רחוב אילת, במעבר הח齐יה, באור יrotein, מזרחה למערב. באותו העת, רכב הנאשם על אופניו בנסיעה מהירה, ברחוב אילת מדרום לצפון, המשיך בנסיעתו על מעבר הח齐יה, כשאור אדום בכיוון נסיעתו, עצר רק לאחריו, וזאת בשעה שהמנוח וילנה חצו את מעבר הח齐יה. משהבינהו ילנה כי הנאשם רכב על האופניו באופן המסקן הולכי רגל, ולאחר שסיימה את חציית מעבר הח齐יה, צילמה את הנאשם תמונה אחת, באמצעות מכשיר הטלפון הסלולרי, וביקשה להמשיך בדרך ולהצטט את רחוב יוסף מדרום לצפון על מעבר הח齐יה, כשבשלב זה המנוח נפרד ממנו ופנה לכיוון דרום. באותו עת, משהבין הנאשם כי ילנה צילמה אותו, נסע בעקבותיה. משהגיעה לילנה, חסם הנאשם את דרכה עם אופניו, על מעבר הח齐יה, ודרש ממנו למחוק את התמונה. בתגובה, אמרה לו ילנה: "מה אתה רוצה ממני? לך אתה מפה", והחלה לצעוד במעבר הח齐יה, כשהנ禀ה המשיך לנסוע אחריה על מעבר הח齐יה, ומשתקרב אליה, שב וחסם את דרכה, וחזר על דרישתו כי תמחק את התמונה. בשלב זה, הבין המנוח בתרחש, חזה את מעבר הח齐יה, כשהוא פושט את ידיו לצדים, כשכפות ידיו חשופות ושאל את הנאשם: "מה קרה? מה קרה?". המנוח נעמד בין ילנה לבין הנאשם, תוך שהוא נוגע קלות במרפקו הימני של הנאשם, ושב ושאל אותו: "מה אתה רוצה?" וביקש ממנו להמשיך לנסוע. בתגובה לדברי המנוח, הוציאו הנאשם חפץ חד, וזכיר באמצעותו את המנוח בחזה, כשהוא מודיע לאפשרות גרים מתו ויה שווה נפש לך. מיד לאחר מכן, נמלט הנאשם מהמקום שבו רוכב על אופניו במהלך. כתוצאה מהדקירה, התਮוטט המנוח על אי התנווה ואיבד הכרתו. בשעה 18:38 או בסמוך לכך, הגיע לזרה צוות רפואי של מגן דוד אדום, שטיפל במנוח ופינה אותו לבית חולים ולפISON בחולון. בתום מאמרי החיהה ממושכים או אינטנסיביים, אשר כללו בין היתר, הליך של החיהה בניתוח חתך בבית החזה השמאלי, נקבע מותו של המנוח בשעה 19:43.

במעשיו האמורים לעיל, הביא הנאשם למותו של המנוח, כתוצאה מפצע דקירה בחזה, וגרם באדיות למותו של המנוח.

טייעוני הצדדים לעונש

6. ב"כ המאשימה, עו"ד כנרת מор, עתרה לאשר את הסדר הטיעון במלואו, ולגזר על הנאשם את העונש המוסכם, הכולל 16 שנות מאסר בפועל, מאסר מוותנה, קנס ופייצוי כספי, בהיות ההסדר מażן בהתחשב בנסיבות הראויות בתיק.

ב"כ המאשימה מסרה כי ההגעה להסדר הטיעון, לאחר הлик גישור, לא הייתה קלה לצדים, והסיבה העיקרית לגבישו, חלף ניהול משפט, קשרורה ב"זק ממשמעו ומשם בראשות", כלשונה, שנגרם בעטיו של הטיפול הרפואי שניתן למנוחה הן בזירת האירוע, הן באמבולנס והן בבית החולים, אשר גרם לקושי רפואי ממשי ביחס ל"מנגנון המות". ב"כ המאשימה צינה כי בוצעו שלל מומונות חקירה אחרות, על מנת להגיע לחקר האמת ולהציג תמונה רפואית מהימנה, אך גם לאחריה נותר קושי רפואי ממשי, אשר הוביל את הצדדים לשקלל את סיכוניהם ולגבש את הסדר הטיעון. הובהר כי ההסדר הוצג לבני משפט המנוח והתקבל אישורם.

ב"כ המאשימה הציגה לבית המשפט גילוון רישום פלילי של הנאשם (ת/2); והצהרות מטעם נפגעות העבירה, בהתאם לחוק זכויות נפגעי עבירה, תשס"א-2001 (ת/3): ילנה (רعيיתו של המנוח), ויקטוריה (בתם המשותפת של המנוח וילנה) ודביה (בתה של ילנה, שהמנוח גידל אותה כבתו).

ב"כ המאשימה עתרה לחיב את הנאשם לפצחות העבירה בסכום המקסימלי הקבוע בחוק בסכום של 258,000 ₪, בחלוקת שווה ביניהן. נטען כי כתוצאה מעשה הרצח, נגרם למשפחה המנוח נזק רב, והוא עברה דרך קשה ומכאיבה מאד. בהקשר זה צוין הקושי עמו נתקלו בני המשפחה בוגר ליצוגם המשפטי כנפגעי עבירה. נטען כי המנוח ובת זוגו הכירו בארץ וניהלו זוגיות נפלאה, שניהם עבדו ככוח עזר סייעודי בבית חולים במשמרות, על אף שלילה למדעה רפואייה, והם נשאו ייחדי בעול הפרנסת הקשה. נטען כי לאחר רציחת המנוח, זוגו של המנוח. נטען כי בניית המשפחה נזקוקות לטיפול ולשייקום, הכרוכים בהוצאות כספיות, ויש להביא זאת בחשבון בקביעת סכום הפיצוי שיטול על הנאשם.

ב"כ המאשימה ביקשה כאמור להטיל על הנאשם רכיבי ענישה נוספים של מאסר על תנאי וקנס, לפי שיקול דעת בית המשפט, כפי שהוסכם על הצדדים במסגרת הסדר הטיעון.

7. ב"כ הנאשם, עו"ד אמיר ברכה, מסר כי הנאשם והוא משתתפים בצערם של בני משפחת המנוח ומקווים כי ימצאו מנוחה ונחמה.

ב"כ הנאשם טען כי הסדר הטיעון הושג לאחר שתי ישיבות לפני מותב מגשר, ושבועות של שיחות בין באי כוח הצדדים, בעקבות קשיים ראיתיים חזוהו על ידי ההגנה "מהיום הראשון". נטען כי בסופו של דבר הושג הסדר טיעון ראוי, נוכח בעיה שנתגלתה בחווית הדעת הפטולוגית באשר לסתיבת המוות והטעורה שאללה האם מותו של המנוח נגרם כתוצאה מעשיו של הנאשם או כתוצאה מהפעולות הרפואיות שבוצעו במנוח בבית החולים שבויאו לקביעת מותו.

נטען כי על אף שה הנאשם סבור שהיה מקום להרשיעו בעבירות המתה בדרגת חומרה פחותה מעבירה רצח באדישות, הוא הודה בעבירה זו כדי לחסוך בזמן שיפוטי ובאגמת נפש וסבל למשפחה המנוח. נטען כי הנאשם נטל אחריות על ביצוע הרצח, וכבר בחקירהו במשטרת מסר שהוא מבקש להיפגש עם משפחת המנוח כדי להתנצל בפניה.

נטען כי לנายน אין הרשות קודמות, פרט לאחת בגין הושת עליו מסר בפועל לריצוי בעבודות שירות. נטען כי הנאשם נעצר בגין מעשה הרצח בעת שבת הזוג היהתו בהיריוון, ובמהלך תקופת מעצרו השניים נישאו ונולדה להם בת משותפת. נטען כי בת הזוג של הנאשם מתגוררת בבית הוריה, היא אינה עובדת ואין לה יכולת למן מסגרת חינוכית פרטית לבתם. חשבון הבנק של הנאשם ובת הזוג מוגבל. נטען כי אמו של הנאשם נכה ומתקיימת מקצת ביטוח לאומי.

ב"כ הנאשם הציג מסמך "ריכוז הנסיבות והוצאות" בחשbonה של אמו של הנאשם בבנק הדואר לתקופה 19.3.2024-19.6.2024 (נ/1); צילום תעודה נכה של אמו של הנאשם (נ/2); אישור מהמוסד לביטוח לאומי המפרט את אחוזי הנכות הרפואיות שנקבעו לאם הנאשם, וכן ליום 31.7.2023 (נ/3).

ב"כ הנאשם טען כי רכיב הפיזי הכספי נועד לשיער לבני משפחת המנוח ובנוסף להוות רכיב עוני המשרת שיקולי גמול והرتעה. עם זאת, ביקש לפ███ פיזי בסכום שה הנאשם יוכל לעמוד בו, לרבות פריית תשלוםם, בהיותו נעדר תמיכה כלכלית וכי שעתיד לרצות מסר ממושך בכלל.

8. הנאשם בחר שלא להוסיף מצדו דבר, מעבר לנאמר על ידי בא כוחו.

9. הצדדים גיבשו אם כן הסדר טיעון, בתום הליך גישור בפני מותב מגשר, אשר הוצג לבית המשפט, ובהתאם לו הנאשם הודה והורשע בביצוע עבירה רצח שבוצעה מתוך מתוק אדישות; והצדדים עתרו במשפטם להשิต על הנאשם מאסר בפועל למשך 16 שנים (בניכוי ימי המעצר); ולצדו רכבי עונשה נוספים של מאסר על תנאי, קנס כספי ופיזיים לנפגעי העבירה, בהתאם לשיקול דעת בית המשפט.

10. כتب האישום המתוקן מגולל פרשת רצח נוראה, טראגיית ומכנית לב, בה נקטלו חייו של אדם, כך סתם, שבטעיה נותרה משפחחה עצובה, דואבת וכואה. מעשה הרצח הנפשע שלפנינו הינה דוגמא נוספת לאלימות הפושה בחברה הישראלית. תופעת השימוש בנשק קרב או חם כדרך ליישוב סכסוכים היפה ל"מכת מדינה" ומאיימת על שלום הציבור וביטחונו. המנוח ורعيיתו חזו לתומם צומת רחובות בשעת ערב מוקדמת, ודקוות לאחר מכן המנוח מצא את מותו, כתוצאה מפצע דקירה בחזהו שביצעו בו הנאשם באמצעות חפץ חד, אך בשל יוכחות קצר וסתמי שניצת בין הנאשם לרעית המנוח, בשל כך שצילהמה את נסיעת הנאשם על גבי אופנוו, כזו שסינכה הולכי הרגל. מותו הפתאומי והאלים של המנוח, פער חלול גדול בח'י בני משפטו, והותיר אותם המומינים, כואבים, עצוביים, אבלים וمتגעגעים, כפי שעולה מהצהרות נפגעות העבירה, רעיית המנוח ובנותיה (ת/3).

11. ביום 10.7.2019 נכנסה לתקוף רפורמה בעבירות המתה, במסגרת תיקון מס' 137 לחוק העונשין (ראו סעיף 25(א) לחוק העונשין (תיקון מס' 137), התשע"ט-2019, ספר החוקים 2779, 10.1.2019). במסגרת הרפורמה עוצבו ונחקקו מחדש עבירות המתה, תוך יצירת מدرج חדש ומפורט יותר ביןין והעונשים שבצדן. כך שבעקבות הרפורמה מוגדרות בחוק חמיש עבירות המתה שהן בסדר יורד של חומרה: רצח בנסיבות מחמירות (סעיף 301), רצח בכונה או באדישות (סעיף 300(א)), המתה בנסיבות של אחריות מופחתת (סעיף 301ב), המתה בנסיבות דעת (סעיף 301ג) וגרימת מוות ברשלנות (סעיף 304) (ראו: ע"פ 1077/22 קאדר נ' מדינת ישראל (1.6.2022), פס' 7-9; ע"פ 2149/20 מרzan נ' מדינת ישראל, פס' 8 (22.7.2021); ע"פ 578/21 אבו סראי נ' מדינת ישראל (16.2.2023); ע"פ 5363/20 פרץ נ' מדינת ישראל (11.7.2022)).

12. עבירה רצח באדישות לפי סעיף 300(א) לחוק העונשין, בה הורשע הנאשם, ממוקמת, לאחר הרפורמה, בדרגת חומרה שנייה בכלל עבירות המתה, כאשר העונש המרבי הקבוע בגיןה הוא עונש של מאסר עולם לתקופה בלתי קצובה או מאסר לתקופה של עד 30 שנים. בכך באה לידי ביטוי החומרה מהותית זו בהיבט הערci והן בהיבט העונשי שבعبارة זו (ראו: סעיף 311א לחוק העונשין; ע"פ 1978/21 מדינת ישראל נ' עמאש (7.6.2023); ע"פ 1464/21 קופוטין נ' מדינת ישראל (11.9.2022)).

נמצא כי הדיון של אחר הרפורמה בעבירות המתה מורה כי מעשה של המתה שבוצע מתוך הלה נש של אדישות לגרימת המוות מגבש את עבירת הרצח. מבחינה מהותית ערכית, חוסר יכולת להוכיח כוונה להמית, אלא אף אדישות לגרימת המוות, אינה מפחיתה "aicottite" מחומרת המעשה. הרפורמה בעבירות המתה הובילה להחמרה בענישה בעבירות של המתה בסיסוד נפשי של אדישות, אשר כתע מהו רצח, בעוד שבעבר נאשם האדיש כלפי אפשרות גירמת המוות היה מושפע בעבירות ההרגה. ברם, גם שרצח - אם בכוונה וגם באדישות - רצח הוא, קיים מדרג בענישה המבחן בין השנים.

וכך קבע כב' השופט י' אלרון בע"פ 21/2063 מדינת ישראל נ' יאסין יאסין, פס' 42 (26.3.2024):

"עונשו של רוצח אדיש אמנים יהא חמור משמעותית לאחר הרפורמה מאשר המmitt בADINGות עובר לרפורמה; אולם, מקום בו לבית המשפט נתן שיקול דעת, כאשר אין מדובר בעבירה רצח בנסיבות חמימות שבצדה עונש מאסר עולם חובה, יותר לרובpur מוסים ברף הענישה בין האדיש לרוצח בכוונה. במילימ אחרות - באופן הנسبות בבדיקה של מעשה הרצח, וכאשר הנסיבות שאין קשרות לביצוע העבירה זהות אף הן, וכאשר ההבדל בין המקרים הוא אף ורק בסיסוד החפשי של הנאשם - עונשו של הרוצח בכוונה ראוי שהוא חמור מעונשו של הרוצח באדישות".

13. אין לכך, במקרה דנן, מעשה הרצח אשר בוצע בסיסוד נפשי של "ADINGות", בנסיבות המתוירות בכתב האישום המתוקן, דורש על פניו עונש חמירים מהעונש המוסכם לו עתרו הצדדים בדעה אחת. עם זאת, לאחר שנתתי דעתנו לטיעוני הצדדים, וסקلت את מכלול השיקולים והטעמים באתי למסקנה כי יש לאשר את הסדר הטיעון שהציגו לפני הצדדים, אשר לעונש המאסר המבוקש בהסכמה, יותר רכיבי הענישה, בעקבות הרשות הנאשם בעבירות הרצח שביצעו. להלן אbare טעמי.

14. בית המשפט העליון עמד לא אחת על מעמדו, חשיבותו ויתרונותיו של הסדר הטיעון ככל המקדם את האינטראקציוני הציבורי בכלל ואת שיקולי ההרתקה בפרט, במסגרת אכיפת הדיון הפלילי, זאת לצד הזיהוות שיש לנקיוט ביחס אליו. בהתאם לכך נקבע הכלל לפיו בית המשפט יאמץ את הסדר הטיעון שנערך בין הצדדים, בייחוד כאשר מדובר בהסדר "סגור", ולא ימהר להתערב בו אלא במקרים נדירים ויצאי דופן (ראו: ע"פ 1958/98 פלוני נ' מדינת ישראל (25.12.2002)). נקבע שקיומו של הסדר הטיעון הוא "שיעור מרכזי בשיקולי של בית-המשפט הגוזר את העונש. בכלל, בית-המשפט יראה לקיים את הסדר הטיעון בשל הטעמים הקשורים בחשיבותם ובמעמדם של הסדרי הטיעון" (ע"פ 1958/98 פלוני נ' מדינת ישראל (25.12.2002)).

15. הסדרי הטיעון מגלמים בחובם מגוון רחב ביותר של שיקולים הנשקלים על ידי שני הצדדים, הטענה וההגנה. לצורך בוחנת הסדר הטיעון המובא לפתחו של בית המשפט, התפתח בפסקה "מבחן האיזון", שלפיו יבחן בבית המשפט האם הוגש איזון בין טובת ההנהה שמעניק הסדר הטיעון לנאים, לבין התועלת שיש בהרשעת הנאשם ובונש המוצע במסגרת ההסדר לאינטראס הציבורי, בין היתר לשם לב לחיסכון בזמן ובסѧבים השיפוטיים, הוודית הנאשם ביצוע העבירות וקבלת האחריות למשעו, מניעת הצורך בהעדתם של עדדים שונים ובפרט נגעי העירה, ועוד. מנגד, על בית המשפט להביא בחשבון גם את סיכוי הרשותו של הנאשם אלמלא ההסדר ואת האינטראס הציבורי לשמור על אמון הציבור ברשויות החוק ובהפעלת מדיניות ענישה הולמת ושוויונית.

16. בית המשפט איננו פטור מלבחון בעצמו את שיקולי הענישה הנדרשים, אך גם לא ימהר להתרשם בעונש שהוסכם בין הצדדים, לבטח כאשר מדובר ב"הסדר סגור", אשר אינו קובל מתחם מסוים אלא עונש מוגדר ו konkreti. התערבות זו שמוראה למצוינים חריגים ביותר. בהינתן שמדובר בהלההמושרחת היטב בהליך הפלילי, נקבע **ש"טיה מהסדר טיעון תיעשה במקרים חריגים ונדרים בלבד, וזאת המגמה המסתמנת בשנים האחרונות בפסקתו של בית משפט זה**" (ע"פ 11/11/2011 פלוני נ' מדינת ישראל (13.2.2013); ע"פ 2871/07 חייא נ' מדינת ישראל (17.12.2007); ע"פ 3836/08 רוטיק נ' מדינת ישראל (6.10.2008)).

17. יתר על כן, נקבע כי גם העובדה לבדה שהעונש עליו הוסכם בין הצדדים איננו העונש שראוי היה להטילו בנסיבות המקירה לפי השקפותו של בית המשפט, אין די בה כדי להביא לסתיה מן ההסדר, ובית המשפט יעשה כן רק מקום בו שוכנע שנפל פגם משמעותי בשיקולי הטענה (ע"פ 9600/04 מושacky נ' מדינת ישראל, פס' 5 (2.3.2005)).

18. **בע"פ 5845/14 אסט נ' מדינת ישראל**, פס' 8 (20.4.2016) נקבע כי בבוא בית המשפט לבחון האם ראוי לתת תוקף שיפוטי להסדר טיעון עליו להידרש לאמות המידה הבאות:

"רבות נאמר בפסקת בית משפט זה על תפוקתו הראו של מכשיר הסדר הטיעון במסגרת האכיפה הפלילית, כמו גם על זהירות שיש לנתקות ביחס אליו: דומה כי אין כיוון חולק כמעט על אף שהשימוש בכליה זה הינו בעל יתרונות ניכרים ועל אף שככל יש בערכיהם של הסדרי טיעון כדיקדם את האינטראס הציבורי, כמו גם על אף שמלילא, במצבות שעמה מתמודדת מערכת המשפט בישראל ובהתחשב בעומס הרוב המוטל הן על בתי המשפט, הן על יתר הנוגעים בדבר, הסדרי טיעון מהווים כלי מרכזי במלאת אכיפת החוק - כלי הכרחי על מנת שהמערכת יכולה תוכל לשאת בנסיבות המוטלות על כתפיה. לצד זאת, אין ולא ניתן להעתם מהקשים ומהסיכון הבלתי מבוטלים שטומן בחובו מוסד זה, ובין היתר מהחשש

מן החלטת הרשות חפאים מפשע, מהחשש מפגיעה באינטרס הציבורי להענשת עבריינים ומפגיעה בעיקרון הבסיסי של שוויון בפני החוק. משמעות הדברים הינה אפוא כי ערכית הסדר טיעון לא תהיה נכונה בכל מקרה ולא 'בכל מחיר', ומכאן הצורך בבחינה, בדיקה וסקולול זהירים ואחראים - הן מצד הצדדים, הן מצד בית המשפט שלאלישורו מובה ההסדר' (ע"פ 1281/06 בורשטיין נ' מדינת ישראל, פ"ד סב(4) 100, 112 (2008) (להלן: 'ענין בורשטיין').

בהתאם לכך, התוותה ההחלטה את אמות המידה על-פייהן יבחן בית המשפט הסדר טיעון המוצג לפניו. על-פי אמות מידת אלה, 'קיומו של הסדר טיעון הוא שיקול מרכזי בשיקוליו של בית-המשפט הגוזר את העונש. כלל, בית-המשפט יראה לקים את הסדר הטיעון בשל הטעמים הקשורים בחשיבותם ובמעמדם של הסדרי הטיעון' (ע"פ 1958/98 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(1) 577, 608 (1998) (להלן: 'ענין פלוני'). זהה נקודת המוצא. לצד זאת, יבחן בית המשפט האם הוגש אייזון בין טובת ההנאה שמעניק הסדר הטיעון לנאים, לבין התועלת שיש בהרשות הנאים ובעונש המוצע במסגרת ההסדר לאינטרס הציבורי, בין היתרabis לב לחיסכון בזמן ובמשאבים השיפוטיים, להודית הנאים ביצוע העבירות וקבלת האחריות למשיו, ממניעת הצורך בהעדתם של עדים שונים ונפגעי העבירה, ועוד (ענין פלוני, בעמ' 607-609). מנגד, יביא בית המשפט בחשבון גם את סיכון הרשותו של הנאים אלמלא ההסדר, את האינטרס הציבורי לשמור על אמון הציבור ברשויות החוק ובഫעלת מדיניות ענישה הולמת ושווונית (ענין בורשטיין, 113). ראיינו אפוא, כי על אף שבית המשפט איננו פטור מלבחון בעצמו את שיקולי הענישה, הרי שלא ימהר להתערב בעונש שהוסכם בין הצדדים, בוודאי כאשר מדובר בהсадם 'סגור', אשר איננו קובל מתחם מסוים אלא עונש מוגדר ומוסויים. התערבות זו שמורה למכבים חריגים ביותר (השו ע"פ 5310/12 פלוני נ' מדינת ישראל (2012.9.9.)).

כן ראו ע"פ 17/2021 מצגר נ' מדינת ישראל, פס' 12-14 לפסק דין של כב' השופט (כתוארו אז) ע' פוגלמן (30.4.2017):

"השיקולים שלפיהם יבחן בית המשפט עונש שמוסכם במסגרת הסדר טיעון שמובא לפניו הותוו בע"פ 1958/98 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(1) 577 (1998) (להלן: 'ענין פלוני המוקדם), במקרה זה אומץ - בהרכב מורחב - ' מבחן האיזון' שלפיו על בית המשפט לבחון אם התקיימים האיזון בין טובת ההנאה הצומחת לנאים מהסדר טיעון לעניין העונש, לבין אינטרס הציבור כפי שהוא בא לידי ביטוי בעונש שבית-המשפט גוזר' (שם, בעמ' 606. ראו גם ע"פ 2562/10 בaddir נ' מדינת ישראל, פסקה י"ד (2.4.2012) (להלן: 'ענין בaddir'); ע"פ 3961/08 רוחן נ' מדינת ישראל, פסקה י"ד (22.10.2008); ע"פ 6513/08 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (10.8.2008)). נקבע כי נקודת המוצא בבחינת ההסדר היא העונש המוצע בו. במסגרת השיקולים שיש להביא בחשבון בגדרו של מבחן האיזון האמור, יש ליתן

משקל מרכזי לעצם קיומו של הסדר הטיעון. זאת, נוכח האינטרס הציבורי אשר כאמור תומך בערכתם של הסדרי טיעון; ובשל העובדה שהנאשם יותר על זכותו לנחל הлик פלילי עד תומו כשהודה במיוחס לו במסגרת הסדר (ענין פלוני המוקדם, בעמ' 607). עוד חלק מלאלכת איזון אחרונה זו, בית המשפט נדרש לעמוד על טيبة של טובת ההנהה לנאשם הנובעת מהסדר הטיעון: 'בית-המשפט אינו יכול לקבוע אם התקיים האיזון הרاء בין אינטרס הציבור לטובת ההנהה שניתנה לנאשם ללא שיבחן מה היה העונש הרاء לנאשם אלמלא הסדר הטיעון, ומהי מידת ההקללה שניתנה לו עקב הסדר הטיעון' (שם, בעמ' 609). היינו, נקבע כי על בית המשפט לבחון את העונש שמוסכם בהסדר הטיעון לモל העונש שהיה נגזר על הנאשם אלמלא הסדר. לצורך כך, נדרש בית המשפט לשקול את מידת ויתרו של הנאשם נוכח סיכוי הרושעה הלכודרים אלמלא הסדר, וזאת בהתחשב - בין השאר - בקשישים הראייתיים הצפויים לתביעה אם תידרש לנחל את הлик במלואו (שם; ראו גם ענין פלונית, פסקה 44). לקשישים הראייתיים שקייםים בחומר הראיות הלכודרי שבתיק, ובהשפעתם על הסיכויים הלכודרים להרשות אלמלא הסדר, נודעת חשיבות מיוחדת עת נדרש התביעה להעריך את סיכוי התביעה אלמלא הסדר הטיעון (ענין באדר פסקה 8; ענין פלונית, פסקה 44; בג"ץ 5699/07 פלונית (א') נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד סב(3) 550, 673-672 (2008)). מבלתי למצות, יזכיר כי ניתן למנות שיקולים נוספים הבאים בגדירו של מבחן האיזון, וביניהם ציפיותו של הנאשם משחתם על הסדר שזה אכן יאשר על ידי בית המשפט (ראו גם ע"פ 534/04 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נת(4) 896, 885 (2005); ענין לוי, בעמ' 174)). אם שוכנע בית המשפט שהעונש עליו הוסכם בהסדר הטיעון עומד ב מבחן האיזון האמור - יאמץ את העונש האמור. אם לאו, ישטה מן ההסדר ויגזור את הדין על פי שיקול דעתו, תוך שיביא במנין שיקוליו, כשיקול ל可行ה, את העובדה שהנאשם הודה במסגרת הסדר טיעון (ענין פלוני המוקדם, בעמ' 612). הנה כי כן, בית המשפט נדרש לבחון הסדר טיעון שmoboa לפניו בהתחשב בשיקולים עליהם עמדנו, אולם לא ימהר להתערב בעונש שהוסכם בין הצדדים, אלא בהתקיים טעמים מצדדים זאת, אשר נובעים מישום מבחן האיזון שנקבע בפסקה בנסיבות של המקרה הקונקרטי".

19. יתר על כן, כאשר הסדר הטיעון מתגבש לאחר הлик גישור בפני שופט מגשר, הכל הוא כי ינתן משקל נוסף לחסיבות כבוד ההסדר. וכך נפסק בע"פ 1454/15 פלוני נ' מדינת ישראל (10.8.2015):

"אכן, גם כאשר מדובר בהסכמות שהושגו במסגרת גישור שיפוטי, רשאי בית המשפט, הדן בתיק העיקרי, לסתות מההסדר מהטעמים החരיגים שפורטו בפסקה. ואולם, הנני סבור כי יש לתת משקל נוסף לעובדה כי ההסדר הושג בתיווכו (ולעתיתים אף בעידודו) של שופט המתפל בגיוריהם פליילים, ועל כן אינטרס ההסתמכות

והציפייה של הנאשם כי הסדר יכבד, עומד על רף גבוה ביותר. לטעמי, יש צורך בנסיבות חריגות מיוחדות על מנת לסתות מהסדר טיעון שהושג באופן זה, ולא יהיה די, בכלל, בנסיבות 'הרגילות' המצדיקות סטייה מהסדר הטיעון".

20. כלל אי-ההכרבות בהסדרי טיעון המוצגים לבית המשפט מתקבל משנה תוקף מקום בו השיקול המרכזי להסדר הוא קיומו של קושי ראייתי. "שיעור הקשיים הראייתיים" הוכר על ידי בית המשפט העליון כנימוק מרכזי לכבוד הסדר הטיעון, זאת מן הטעם שיש בו כדי לשנות באופן מהותי את תוצאה האיזון (ע"פ 2021/17 מצגר נ' מדינת ישראל, פס' 21 (30.4.2017)). עדמה דומה הביע בית המשפט העליון בע"פ 11/11 7757 פלוני נ' מדינת ישראל (13.2.2013), במסגרת אושר הסדר טיעון ממנו חריגה הערכאה הדינונית, תוך קביעה כי הקשיים הראייתיים הניכרים שעמדו בפניו הקבעו מហוים הצדקה להסדר הטיעון, לצד עדמת המתלוונת שלא התנגדה להסדר.

21. **מן הכא להtam.** עבירת הרצח שבה הורשע הנאשם, בשל מעשיו המפורטים לעיל, הינה מהחומרות בספר החוקים, שנייה במדד החומרה ביחס לעבירת רצח בנסיבות מחמירות. עד כנستה לחוק של הרפורמה בעבירות המתה, מקרים של המתה באדישות באו בגדר עבירת הרגילה אשר נקבעה בסעיף 298 לחוק העונשין והעונש המרבי בגין היה עונש של 20 שנות מאסר. לאחר הרפורמה, עשוי המתה באדישות נכללים בסעיף 300(א) לחוק העונשין, תחת עבירת הרצח הבסיסית ולצד מעשה המתה בכונה. העונש המרבי בגין עבירה זו הוא מאסר עולם לתקופה בלתי קצובה או מאסר לתקופה של עד 30 שנים. נאמר בפסקה, לא אחת, כי בשינוי האמור, המחוקק ביקש לבטא את החומרה הרבה ואת מידת אשמו של המmitter באדישות, אשר מעשו מבטאים זלזול מובהק והתכורות חמורה לערך של חי אדם.

22. מכאן, לשיטתי, אילו הנאשם היה מורשע באותה עבירה, בנסיבות ביצועה, שלא במסגרת הסדר טיעון, היה מקום להטיל עליו עונש חמוץ מזה שהוצע על ידי הצדדים. כל זאת, בהינתן כי משעה שהרפורמה בעבירות המתה נכנסה לתקוף, חלה החומרה ביחס לעונשת מי שהורשע בעבירה של המתה באדישות, הנחשבת כאמור לעבירת רצח (ראו למשל: ע"פ 6063/21 מדינת ישראל נ' יאסין (26.3.2024) - נקבע עונש של 20 שנות מאסר; ע"פ 1464/21 קפטstein נ' מדינת ישראל (11.9.2022) - נקבע עונש של 22 שנות מאסר; ע"פ 5806/22 מדינת ישראל נ' גרייפה (20.11.2022) - נקבע עונש של 14 שנות מאסר; ע"פ 2654/22 מדינת ישראל נ' דישלבסקי (6.12.2022) - נקבע עונש של 22 שנות מאסר; מאסר; ע"פ 4137/22 אナンטפאק נ' מדינת ישראל (2.7.2023) - נקבע עונש של 17 שנות מאסר; ע"פ 2079/22 חוג'יראת נ' מדינת ישראל (13.8.2023) - נקבע עונש של 22 שנות מאסר).

23. אין חולק על כך שבית המשפט אינו אמור לכבד באופן אוטומטי כל הסדר טיעון המובא בפניו.

ועם זאת, כפי שציינתי לעיל, עמדתי היא שמכלול השיקולים עליהם עמדו הצדדים במקורה דנא, ובראשם שיקול הקשיים הראייתיים, מובילים לאימוץ הסדר הטיעון במלואו.

ב"כ הצדדים הבהירו והדגישו בטיעוניהם כי השיקול העיקרי שהובילם להסדר הטיעון, בתום הליך גישור בפניו מוגבר, הוא קיומם של קשיים ראייתיים ממשיים ומשמעותיים. אמנם, קשיים אלה לא פורטו בהרחבה, אך הובא לידיут בית המשפט כי הללו קשורים בשאלת "מנגנון מוות" של המנוח, לאחר פציעתו מידיו הנאשם, בעקבות הטיפול הרפואי שהוענק לו בזירת האירוע, בדרך כלל בבית החולים ובבית החולים עצמו. קשיים אלה הביאו את המאשימה להורות על השלמות חוקירה, בתomon נותרו הקשיים הראייתיים על תילם והם שהובילו כל אחד מהצדדים, לשקלל סיכון וסיכון בניהול ההליך לגופו עד לכדי גיבוש הסדר טיעון,سلطעם של הצדדים מאزن נכונה בין כל השיקולים.

בהתנתק האמור, ניתן להיווכח כי קשיים ראייתיים ממשיים הובילו את הצדדים להסדר הטיעון,خلاف ניהול ההליך של שמייעת עדים והציג ראיות, אף אם הצדדים בחרו שלא לפרק את מלאה פרטי הקשיים הראייתיים עמן התמודדו. וכפי שນפסק: "**חשיבות להבהיר שלא מצופה מבית המשפט בובאו לאמוד את הקשיים הראייתיים שעמדו בבסיס הסדר הטיעון, לקבל לידיו את תיק החקירה ולבחון קיומן של ראיותلقאהה באופן שהדבר נעשה, למשל, בדין מעך עד תום ההליכים**" (עפ"ג (מח' מרכז) 23-08-1726 חנוך בניש נ' מדינת ישראל, פס' 12 (31.3.2024)).

עוד ראו הנפסק בתפ"ח (מח' מרכז) 31559-07-17 מדינת ישראל נ' לביא, פס' 30 לפסק דין של השופט מ' פינקלשטיין (5.4.2020): "**בhaiuder hichafot lochomer haraiot, ain b'ait hamashpat yicol lekbo' davarim chalitiim b'shatat ha'ziduk la'sder teiuon... chashot belbad - ain di bahem ledutti cdi leshkol nikitat zud drusti vndir shel ai cibod ha'sder teiuon.**".

אכן, לעיתים חלק משיקולי הצדדים לחזור להסכמה באשר לעונשה אינם נפרשים במלואם, על כל פרטייהם, בפני בית המשפט, ובין אלה ניתן להצביע על קשיים ראייתיים, הרצון להימנע מהבאת עד מסויים, הרצון להימנע מחשיפת חומר חקירה וכו'. בדרך זו עשוי העונש המוסכם להתגבש על בסיס השפעות שונות של שיקולים נוספים המתים אותו לכך או לכך. לא כר הדבר בגורם דין, שלא על בסיס הסכמה בין הצדדים, במסגרתו קבוע בית המשפט מתחם עונשה על בסיס שיקולים נורמטיביים ואובייקטיביים וגורזר את עונשו של הנאשם בהתאם לנסיבות שאינן קשורות ביצוע העבירה, מבלתי להביא בכלל חשבון חלק מאותם שיקולים שבאו לידי ביטוי במסגרת הסדר הטיעון.

24. חזקה על המאשימה, האמונה על האינטרס הכללי שיש לציבור בהעמדתו לדין של כל מי

שהפר איסור פלילי ושיש נגדו ראיות לכואורה, שבחנה כראוי את הראיות שבידיה, לרבות אלו שנאספו במהלך השלמות חקירה מאוחרות, את עצמתן ואת סיכוי הרשותו של הנאשם, והפעילה את שיקול דעתה באופן סביר. ברי שאינו בוחן בית המשפט מנווע מלבחן את טיב הראיות גם במקום שהמאמינה הציגה קשיים ראויים. ואולם, בחינה דקדקנית של ראיות התביעה והטלת ספק במסקנת המאמינה, ראוי שתיעשה במסורת ובמקרים מובהקים בלבד. אף ראוי להזכיר שככל, בנסיבות מנהלית על שיקול דעתה של התביעה בוגע להחלטה אם להגיע להסדר טיעון עם הנאשם במסגרת עתירה לבג"ץ, כאשר נקבע כי היקף הביקורת השיפוטית על החלטות שכאלו, ובפרט בשעה שההחלטות התקבלו על רקע קושי ראוי, הוא מצומצם ביותר. ראו בג"ץ 5699/07 **פלוני נ' היוזץ המשפטי לממשלה**, פס' 14-12 לדברי המשנה לנשיאה בדימוס, א' ריבלין (26.2.2008):

"אשר לביקורת השיפוטית על ההחלטה של התביעה לבוא לכל הסדר טיעון, גם כאן מוענק לתביעה מתחם כבוד רחב. ההחלטה בדבר ערכתם של הסדרי טיעון מהוות חלק ממשי ועיקרי בפעולתן של רשותות התביעה, נכון התקיף המרכז שבסדרי טיעון מלאים באכיפה הדין הפלילי. בכלל, עם חלוף השנים מאז פסק הדין בפרש תחומי בתי המשפט אינם מתיחסים שוב להסדרי הטיעון כהכרח לא יגונה כפי שנאמר באותה פרשה, אלא מכירים בערכם ובתרומתם' (דברי הנשיאה ד' בינוי בע"פ 1958/98 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פ"ד נז(1) 577, 592 (2002)).
אכן, אין להטעם מהטיסוכנים שהסדרים אלה נושאים עם ובם החשש מפני הרשות שואה מצד אחד, ומפני משוא פנים כלפי עבריינים מסוימים מצד אחר (ראו שם, בעמ' 594); אלא שאין להפריז במשמעותם של אלה בהתחשב במסורת המקצועית והגונה של התביעה בישראל.

....

בכל אלה אין כדי להפוך את הסדר הטיעון לחסין מפני ביקורת. כפי שציינו חבירי, כל הסדר טיעון מובא לאיושורה של הערכאה הדינונית בהליך הפלילי, וזה בוחנת אותו על-פי אמות מידת ומחנים שהתגבשו לאורך השנים (ראו ע"פ 1958/98 הנ"ל).
בנוסף, ניתן להעלות ביחס להסדר הטיעון השגות במישור המנהלי בפני בית משפט זה. השגות אלה תיבנה לפי העקרונות שהוזכרו לעיל, ובכללם העיקרון שליפוי ליועץ המשפטי לממשלה נתן שיקול דעת רחב בכל הנוגע להגשת כתבי אישום, לערכית הסדרי טיעון ולעיצוב התנאים של הסדרי טיעון. כך בכלל, וכן בפרט כאשר החלטותיו של היועץ המשפטי לממשלה מבוססות על בחינה ראויית של התקיק שבעפניו".

25. הנה כי כן, הקשיים הראיתיים המשמעותיים שהוזכרו בטיעוני הצדדים, הובילו את התביעה למסקנה כי ניצבים בדרך קשיים לא מבוטלים כלל ועיקרי להוכחת הנטען כנגד הנאשם. כל אלו הצדיקו נקיטת גישה זהירה וסקולה של התביעה שבוטייה בהציג הסדר טיעון הכלול מצד אחד עונש מקל באופן יחסי, אולם מהצד השני הודהת הנאשם בעבודות כתוב אישום מתוקן

לא ניהול הליך משפטי, שתוצאתו אינה ידועה מראש לשני הצדדים.

26. זאת ועוד; אין בידי להקל ראש בכך שההגעה להסדר הטיעון הביאה לכך שהנאשם נטל אחראיות על מעשיו, שמשמעותו הודהתו במעשה הרצח והרשעתו בדיון. בדרך זו נושא עמו הנאשם מכאן ואילך למשר כל חייו את אותו קלון חברתי הטמון בעבורת הרצח. והרי אחד השיקולים החשובים בזכותו כבוד הסדר הטיעון הוא העובדה שנאשמים עושים צעד משמעותית כאשר הם מודים בבית המשפט בביצוע עבירות. יש לזכור כי במקרה דנן לו לא הודהו הנאשם בעובדות כתוב האישום המתווך, שנוסח בשמות במסגרת הסדר הטיעון, והרשעתו בעבירה של הרצח, לא ברור אם ניתן היה לעשות כן בתום הליך של שמיעת עדים והציגת ראיות.

27. בנוסף לכך, הבהיר בחשבונו כי פרטיו הסדר הטיעון הובילו לידיית משפטה המנוח, באמצעות נציצי המאשימה, והם נתנו הסכמתם להציגו בפני בית המשפט.

28. מעבר לכך, והגמ שמצאת כי העונש המוצע בהסכמה הינו מקל ביחס למעשה הרצח שביצע הנאשם, הרי שבוחנת הענישה הנהוגה במקרים דומים, ובחינת נסיבותיו האישיות של הנאשם כדי שקיביל אחראיות, הביע צער וחרטה, חסר זמן של בית המשפט ושמיעת עדים, רקעו הפלילי שאינו מכבד, ומצב משפחתו המורכב, בעטי מטופל באמנו הנכה והיותו אב לבת פעוטה שנולדת במהלך מעצרו, מובילים לכך, מבלי לטעת מסמרות, כי היה ראוי לקבוע את עונשו בפער של שנתיים עד ארבע שנים מסר לחומרה, כתוספת לעונש שעליו הוסכם במסגרת הסדר הטיעון. כך שאין עסקין בחריגה קיצונית בענישה ממקרים אחרים, למצער חלקם, שדנו בעבירה של רצח באדיות.

פיצוי לנפגעות עבירת הרצח

29. סעיף 77 לחוק העונשין מעניק לבית המשפט סמכות לחייב את הנאשם לשלם פיצויים לנפגעי העבירה "**לפי ערך הנזק או הסבל שנגרמו**", בסכום שלא יעלה על 258,000 ₪.

30. הפיצוי הוא חלק מגזרת הדין אולם אופיו הדומיננטי הוא אזרחי, ותכליתו בין היתר מתן סعد מיידי ומהיר לנפגעי העבירה, הכרה חברתי בסבלם של הנפגעים והעלאת מעמדם וזכויותיהם בהליך הפלילי (ראו: ע"פ 4283/22 **באחיטת נ' מדינת ישראל** (1.12.2022); ע"פ 7186/19 **קטמור טובי נ' מדינת ישראל** (8.1.2020); דנ"פ 5625/16 **קארין נ' בוקובה** (13.9.2017); דנ"פ 3319/21 **פלוני נ' פלוני** (4.8.2021)).

כמו כן נקבע בפסקה כי אין הפיצוי "כרוך ביכולת החייב - אלא בעיצומו של המעשה" (ע"פ 5761/05 וחידי מג'דלאוי נ' מדינת ישראל, פס' י' (24.7.2006)), כך שליכולתו הכלכלית של הנאשם אין השפעה על גובה הפיצוי שייקבע בהתאם למידת הכאב והסלב.

31. דברי נפגעות העבירה בהצהרותהן מצמררים ומכmirי לב. נפגעות העבירה תיארו, כל אחת בדרךה, את החלל שנפגע בחייה ואת תוצאות הגעגוע כתוצאה ממותו של המנוח, שהייתה דומות תומכת, דואגת ואוחבת, והקשאים שנגרמו להן כתוצאה מאבדן ראש המשפחה. על בית המשפט לעמוד נגד עינוי את משפחת הקורבן, המשירה מבט מצידה מתוך תקווה וציפייה, כי בלב ישכח יקרים אשר נרצה לשוווא, ובלבם ציפייה מוצדקת כי בית המשפט יתן מענה עונשי הולם ורואי.

32. בנסיבות העניין, בהבאיו בחשבון מקצת מהנזק והסלב שנגרמו לנפגעות העבירה, לצד היחס בין כלל רכיבי הענישה, סבורני כי יש לפ██וק לטובtan פיצוי כולל בסך של 180,000 ₪, שיחולק ביןין באופן שווה. יובהר, אין בסכום זה כדי לפצות את נפגעות העבירה על מלאו הנזק הכלכלי שנגרם להן בשל רציחת המנוח שעמל קשות לפרנסת המשפחה. הנזק שמעשה הרצח הסב למשפחה המנוח עולה עשרה מונים על גובהו של פיצוי זה, ומבליל להביע עדמה ביחס לזכאותן של נפגעות העבירה לפיצוי בגין נזקיהן, ברוי כי סלולה בפניהן הדרך לעמוד על זכויותיהן בדרך של תביעת מלא נזקיהן מהנתאים במסגרת תביעה אזרחית, בכפוף לכל דין.

33. נתתי דעתך למצוב הכלכלי הנטען של הנאשם ובני משפחתו, אך בהקשר זה נפסק כי שאלת היכולת הכלכלית של הנאשם לפ██וע את סכום הפיצוי אינה מהוות שיקול לרלבנטי בקביעת שיעורו, אלא יש לפ██וק את הפיצוי בהתאם לנזק והסלב שנגרמו לנפגעי העבירה (ראו למשל, ע"פ 5932/21 קורבקוב נ' מדינת ישראל, פס' 15 (13.7.2022), פסקה 15).

2. קנס

34. בהתאם להסדר הטיעון, הוסכם להשית על הנאשם קנס כספי, לפי שיקול דעת בית המשפט. לאחר שנתי דעתך לכל השיקולים הדרושים לעניין, ומהות הקנס כרכיב עונשי וליכולתו הכלכלית של הנאשם ובשים לב למצבה הרפואי שלו אמו, מצאתו להשית על הנאשם קנס בסך של 30,000 ₪.

העונש המושת על הנאשם

35. על יסוד כל הנתונים, הטעמים והשיקולים שפירטתי, אכיע לחברי לאמץ את הסדר הטיעון, ולהטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. **מאסר בפועל לתקופה של 16 שנים**, אשר תימנה מיום מעצרו - 24.11.2022.

ב. **מאסר מותנה לתקופה של 18 חודשים**. הנאשם ישא בעונש זה אם בתקופה של שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר (ובכפוף להוראות סעיף 52(ג) לחוק העונשין) יעבור כל עבירה אלימות מסוג פשע.

ג. **מאסר מותנה לתקופה של 8 חודשים**. הנאשם ישא בעונש זה אם בתקופה של שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר (ובכפוף להוראות סעיף 52(ג) לחוק העונשין) יעבור כל עבירה אלימות מסוג עונש.

ד. **פיצוי בסך 180,000 ₪**, שיועבר לשלווש נפגעות העבירה: בת הזוג של המנוח, בתם המשותפת ובהה של בת הזוג, בחלוקת שווים ביניהם. הפיצוי ישולם ב-36 תשלוםmons חודשים שווים ורצופים, החל מיום 1.8.2024, ו מדי 1 לכל חודש שלאחר מכן. אם לא ישולם תשלום כלשהו במועדו, תעמוד היתרתו לפירעון מיידי. ב"כ המשימה תמסור למחזיקות בית המשפט ולמרכז לגביה קנסות את פרטיו נפגעות העבירה, בתוך 14 ימים.

ה. **קנס בסך של 30,000 ₪ או מאסר למשך 5 חודשים תחתיו**; הקנס ישולם ב-6 תשלוםmons חודשים שווים ורצופים, החל מיום 1.8.2027, ו מדי 1 לכל חודש לאחר מכן. אם לא ישולם תשלום כלשהו במועדו, תעמוד היתרתו לפירעון מיידי.

אשר לאופן תשלום דמי הפיצוי והקנס, החוב מועבר למרכז לגביה קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, בהתאם למועדים שנקבעו לעיל. ניתן לשלם את הפיצוי והקנס בחולוף שלושה ימים מעת גזר הדין לחשבון המרכז לגביה קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה באחת מהדרכים הבאות: בכרטיס אשראי - באתר המქון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il; מוקד שירות טלפוני בשירות עצמי (מרכז גביה) - בטלפון 2055000-073; בזמןן בכל סניף של בנק הדואר - בהציג תעודה זהה בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).

השופטת מעין בן אריה:

מעין בן אריה, שופטת

אני מסכימה לאמר בחוות דעתו של חברי השופט טופף.

השופט עוזד מאורה:

הנאשם הודה בעבודות כתב האישום המתוון והורשע לפי הودאותו במסגרת הסדר הטיעון בעבירה של רצח ביסוד נפשי של אדישות - עבירה לפי סעיף 300(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

הצדדים הגיעו הסדר טיעון וביקשו שנאמץ אותו. הלכה היא שככל יראה בית המשפט לקיים הסדר טיעון, אלא במקרים חריגים ונדרירים בלבד, והדברים מקבלים משנה תוקף עת מדובר בהסדר טיעון שהושג בדרך של גישור שיפוטי, כבעניינו (15/1454 פלוני נ' מדינת ישראל (נבו 10.8.2015)). לא זו אף זו, לא בנקול ידחה בית המשפט הסדר טיעון שמובא לאישורו, וזאת נוכח קיומם של שיקולים כבדי משקל התומכים בכך (ע"פ 3068/10 פלוני נ' מדינת ישראל (נבו 1.11.2010)).

זו נקודת המוצא. אולם נקודת הסיום היא שאיני יכול לאמץ את הסדר הטיעון שהוצע. לטעמי זהו

המקרה הנדר והחריג המצדיק, שלא לומר המחייב, סטייה ממנה.

עובדות כתב האישום המתוקן, שהנואם הודה בהן, מלמדות על הקלות הבלתי נסבלת של נטילת חי אדם. ככה סתם רצח הנואם עובר אורה תמים שכל חטאו היה שביקש להגן על זוגתו מפני ברון רחוב. הנואם ذкар את המנוח בחזה והוא מודע לאפשרות גריםמת המוות. הנואם היה שווה נפש לכך, ומיד לאחר מכן נמלט מהמקום. אירוע אומלך סופו מותו מיותר בידי אדם אלים ומסוכן.

במסגרת הסדר הטיעון עתרו הצדדים במשותף לעונש של 16 שנות מאסר. האחריות המשפטית והמוסרית להטלת העונש מונחת לפתחו של בית המשפט. במקרה זה הפער הניכר בין העונש הראו' ובין העונש המוסכם פוגע פגיעה אונשה באינטראס הציבורי, וזהו המקרה שבו האינטראס הצדיק סטייה מההסדר גובר על האינטראס שבקיומו של ההסדר.

הairyut מושא כתב האישום אלים ומסוכן בכל קנה מידת. לדבון הלב אין הוא מקרה יחיד. מדובר בתופעה שלילית הפוגעת בחברה כולה. היקפה מתרחבים, ועלינו לשאוף למגר את התנהגות האלים. בע"פ 8134/10 פלוני נ' מדינת ישראל 20 (נבו 25.11.2012) אמר בית המשפט העליון את הדברים שלහן, והם יפים גם לעניינו:

"לדבוננו, בעוריהם האחרונים, מוצא עצמו הציבור מול הסלמה מתמשכת במקרי האלימות הפוגעים בחברה. אחד ממלביו הבעריה של הסלמה זו הינו אדישות, המהווה קרקע פורה להסלמה שכזו. אדישות - אפתיה - הוגדרה ביון העתיקה כחוכר עניין בסוגיות בהן אין האדם יכול לשולט. לשון אחר, זההITH חוסר האונים של הפרט הסבור שאין הוא מחזק ביכולות להתמודד עם האתגר. על קרקע אדישה זו, צומחים עשי האלימות השוטים. מערכת אכיפת החוק אינה יכולה לעמוד מנגד. עליה לעקור את עשי האלימות מן השורש. אין היא יכולה לתת ידה לאדישות, שסופה באלימות. כבר לפני מעלה מחצי עשור צפה השופט א' א' לוי את התפתחות הסוגיה: "על התנהגות מסווג זה יש להגיב ביד קשה, ואם לא כך ננega, תשתלט האלימות על כל תחומי חיינו. אכן, בתם המשפט התריעו, ולאחרונה אף ביתר שאת נגends נגע האלימות. אולם, הגעה השעה לעשות מעשה, ובראש וראשונה, להבהיר בדרך הענישה לעבריינים בכוח, ואפילו צעירים הם, כי המענה לאלימות תהיה קליה ממושכת, ולתקופות מאסר שעולות להיות משמעותית..." ... בתם המשפט מצויים להחמיר עם מי שלקח לידי קל משחית כסיכון במטרה ברורה לפצוע אדם אחר ומתן הבנה לנסיבות הקשות האפשריות למשיעו".

במצב זה של בריאות הגוף בגוףו של אדם במקרה החמור או המביאה למוות במקרה החמור יותר החברה רשאית, שלא לומר חייבת, להציגן מפני העבריינים, ועל בית המשפט לתרום את חלקו במיגור התופעה. אינטראס זה של הציבור היה צריך לבוא לידי ביטוי במערכת השיקולים בהסדר הטיעון, ואם אינטראס זה הובא בחשבון, הרי שההתוצאה המוצעת - עונש של 16 שנות מאסר בלבד - אינו משקף זאת נאמנה.

טעם עיקרי שהצדדים השתיימו עליו את הסדר הטיעון הוא שהטיפול הרפואי, שהוענק למנוח לאחר הפגיעה, גרם לנזק של ממש בריאות, שכן בשל כך קשה לקבוע בוודאות הנדרשת בהליך הפלילי שהדקירה היא שגרמה למוותו של המנוח.

אכן, קושי ראייתי הוא טעם כבד משקל באישור הסדר טיעון, ואני מקהל בו ראש. אלא ששימוש בביטוי "נזק ראייתי" אינו יכול להיות מטה קסם שאחורי נסוג בית המשפט מהרהורם וUMBRACTION טיבו של הסדר הטיעון.

במקרה שלפנינו צינו הצדדים בכלליות שקיים קושי ראייתי לקבוע שהדקירה היא שגרמה למוותו של המנוח. אני סבור שמדובר באמירה כללית שאין בה די. התביעה הייתה צריכה להציג את ההסדר היטב כדי שאפשר יהיה להבין את השיקולים שעמדו ביסודותיו, שכן על פני הדברים נראה שהוא מקהל עם הנאשם.

בית המשפט העליון עמד על החשיבות הרבה ש"טענות המדינה בדבר קיומם של קשיים ראייטיים שהוו שיקול להתקשרות בהסדר טיעון, תוצגנה באופן מפורש ובכלל ברור לפני הערכאה שהסדר הטיעון מובא לפניה, ובפרט כאשר מדובר בהסדר טיעון אליו הגיעו הצדדים בשלב מוקדם של ההליך הפלילי" (ע"פ 2021/17 מצגר נ' מדינת ישראל 15 (נבו 30.4.2017)). בשל ההצעה החסרה של מכלול הטעמים אני סבור שיש בידי בית המשפט די נתונים שאפשר ללמוד מהם על אותם קשיים ראייטיים שהובילו להסדר.

זאת ועוד, בעניין זה עמד בית המשפט העליון בדנו"פ 1187/03 מדינת ישראל נ' פרץ, פ"ד נט (6) 304, 281 (2005) וצין כהאי לישנא: "בנסיבות השונות לדחיתת הסדר הטיעון על-ידי בית-המשפט יכולה החלטתו של בית-המשפט להיות תוצאה של הצגה חסורה של שלל הנסיבות הקיימות הטעמכים באימוץ ההסדר. כאמור, נימוקים אלו נמצאים במידעת הצדדים, ועליהם מוטלת החובה להציג תמונה מלאה ככל האפשר כדי לשכנע את בית-המשפט לאמצן את ההסדר... הסדרים מקרים לכארה אלה עלולים להיראות לבית-המשפט כבלתי מאוזנים, והتوزאה עלולה להיות דחיתת ההסדר דואק בנסיבות שבהם הסדר הוא ראוי ביותר".

בבאו של בית המשפט לבחון הסדר טיעון שומה עליו לשקל אם ההסדר עומד ב מבחן האיזון, ככלומר, אם נשמר האיזון הראי שבין התוצאה העונשית וההקללה שקיבל הנאשם במסגרת ההסדר, ובין האינטראס הציבורי שבקיומו. אני סבור שלא ניתן משקל ראוי לאינטראס הציבורי הרחב, במבחן מהאינטראס הציבורי הפרטני.

ואבahir: כאמור, הנאשם הורשע בעבירה של רצח בסוד נפשי של אדישות. מדיניות הענישה הנהוגה בגין עבירות שענין רצח בסוד נפשי של אדישות מאז הרפורמה בעבירות המתה (תיקון 137 לחוק העונשין) מלמדת על מגמת החמורה עקבית בענישה, כפי שיווא להלן.

בית המשפט העליון קבע לא אחת שהמהה ביסוד נפשי של אדישות משקפת יחס שלילי כלפי ח"י אדם וחלול ניכר בהם (כך למשל ראו ע"פ 1464/21 **קפוטין נ' מדינת ישראל** (ນבו 11.9.2022)), ומכל מקום הרפורמה בעבירות ההמהה מבטאת החמרה מהותית, ערכית ועונשית במקרה של רצח באדישות(ע"פ 5806/22 **מדינת ישראל נ' גריافت** (ນבו 20.11.2022)).

אם כך, "הכללת היסוד הנפשי של 'אדישות' בגדיר עבירות הרצח מלהו את אחד החידושים החשובים שבתיקון 137. חידוש זה נושא עמו קביעה נורמטיבית ברורה באשר לחומרה שביסוד נפשי זה וממחיש את קרבתו הגדולה ליחס החפצי של הכוונה. אין להקל בראש בחידוש זה ובתפיסה הערכית שהוא מבשר באשר לקדושת ערך ח"י האדם. על בתי המשפט הגוזרים את דיןם של המmittים באדישות לשקף את השינוי שבתיקון, ולצקת לתוכו תוכן באמצעות רמת עונישה הולמת וגבואה באופן משמעותי מרמת העונישה שהיתה נוהגת בטרם התקיקון, ביחס לעבירות ההריגה" (ענין **קפוטין**, בעמ' 30).

עjon בפסק דין שניינו במקרים של רצח ביסוד נפשי של אדישות מלמד שב מרבית המקרים העונש שהוטל על נאש נעו בין 20-22 שנות מאסר וכן שמתחמי העונש מיידת העונש עצמה עולים בעקבות. הכל כמפורט להלן:

בע"פ 2079/2023 **חוליגראט נ' מדינת ישראל** (ນבו 13.8.2023) נקבע מתחם עונישה של 18-25 שנים. בית המשפט העליון החמיר בעונש, שעמד על 18 שנות מאסר בפועל, והעמידו על 22 שנים. בע"פ 2654/22 **מדינת ישראל נ' דישלבסקי** (ນבו 6.12.2022), שבו הורשע הנאשם הנטה מותו של דר רחוב, נקבע מתחם עונישה של 20-24 שנים. בית המשפט העליון החמיר בעונש, שעמד על 18 שנות מאסר בפועל, והעמידו על 22 שנים. בענין **קפוטין**, שבו הורשע המערער בجرائم מותה של אימו, נקבע מתחם עונישה של 20-24 שנים. בית המשפט העליון החמיר בעונש, שעמד על 18 שנות מאסר בפועל, והעמידו על 22 שנים. בתפ"ח 60507-09-20 **מדינת ישראל נ' אלשMAILI** (ນבו 1.5.2024) נקבע בית המשפט המחויז מתחם עונישה של 23-27 שנים וגורר על הנאשם 25 שנות מאסר בפועל. בתפ"ח 6432-02-22 **מדינת ישראל נ' בן עמי** (ນבו 7.2.2024) נקבע בית המשפט המחויז מתחם עונישה של 20-24 שנים מאסר וגורר על הנאשם 21 שנות מאסר בפועל (ערעור ההגנה תלוי ועומד (ע"פ 2400/24)). בתפ"ח 10713-11-21 **מדינת ישראל נ' קיברה** (ນבו 30.1.2024) הורשוינו הנאים על יסוד הודהתם בביצוע בצוותא של רצח ביסוד נפשי של אדישות באמצעות כל' נשך חם ועבירות נלוות. לנאים 1 נקבע מתחם עונישה של 19-23 שנים ונגוררו עליו 21 שנות מאסר בפועל, ולנאים 2 נקבע מתחם עונישה של 21-25 שנים ונגוררו עליו 23 שנות מאסר בפועל (ערעור ההגנה תלוי ועומדים (ע"פ 1932/24)). בתפ"ח (מחוזי מרכז) 63183-07-21 **מדינת ישראל נ' עיסא** (ນבו 20.7.2023) הורשוינו הנאים לפי הודהתם במסגרת הסדר דין-ביבירות חבלה ורצח ביסוד נפשי של אדישות. לנאים 2 נקבע מתחם עונישה של 18-22 שנים ונגוררו עליו 20 שנות מאסר בפועל (ערעור ההגנה תלוי ועומד (ע"פ 6664/23)). בתפ"ח (מחוזי ת"א) 25874-05-21 **מדינת ישראל נ' היילה** (ນבו 27.3.2023), שבו הורשע הנאשם לאחר שמייעת ראיות בביבירות רצח ושיבוש מהלכי משפט, נקבע בית המשפט המחויז מתחם עונישה של 18-23 שנים וגורר עליו 21 שנות מאסר בפועל

(ערעור הגנה תלוי ועומד (ע"פ 3551/23 מוחוז ב"ש) 19-09-44105 מדינת ישראל נ' סמורז'בסקי (נבו 22.12.2022), שבו הורשע הנאשם ברצח באמצעות כל נשק קר על רקע ויכוח אלים, קבע בית המשפט המוחוז מתחם ענישה של 18-22 שנים וגורר עליו 20 שנות מאסר בפועל (ערעור הגנה תלוי ועומד (ע"פ 881/23 מוחוז ב"ש) 19-11-58841 מדינת ישראל נ' אשטה (נבו 6.12.2022) קבע בית המשפט המוחוז מתחם ענישה של 17-23 שנים וגורר על הנאשם 22 שנות מאסר בפועל (ערעור הגנה תלוי ועומד (ע"פ 320/23)).

עינינו הרואות: ציר הזמן מלמד על מגמת החמורה עקבית של הענישה בעבירה של רצח בסוד נפשי של אדישות, והדבר משליך על בחינת ההסדר המונח לפתחו של בית המשפט.

הצדדים בחרו שלא להציג כלל את מתחם העונש ההולם לשיטתם, אך שלא ניתן לגזור ממנה את השיקולים המתאימים, והם גם לא פירטו כיצד עונש של 16 שנים מאסר אינו עולה כדי סטייה של ממש ממנה, או לכל הפחות אינו בוגדר עונש הפוגע באינטרס הציבורי באופן שיצדיק את התערבות בית המשפט בהסדר.

אם כן, שומה עלי' לבחון מה היה המתחם העונש ההולם בנסיבות העניין. בקביעת המתחם יש להביא בחשבון את עקרון הילימה, הפגיעה בערך המוגן, מדיניות הענישה וכן נסיבות ביצוע העבירה; בפרמטר של נסיבות ביצוע העבירה, המדויב באירוע חמור שהחל בנסיבות באופנו באור אדום באופן המסקן הולכי רגל. הנאשם ראה שאשת המנוח מצלה אותו, נסע בעקבותיה וחסם את דרכה. המנוח חזר למקום בניסיון להבין אפשרות המתרחש, והנายน הוציא חפץ חד וזכיר את המנוח בחזרתו. המנוח התמוטט על אי-התנווה בעקבות הדקירה, והנายน נמלט מהמקום. הינה כי כן, הנאשם היה אדיש לתוצאות מעשהו.

אשר לפסיקה המפורטת לעיל - ערכתי את ההתאמות ואת הבדיקה המתבקשת בין הנסיבות באותו מקרים ובין הנסיבות במקרה דין ואני קובע שמתחם העונש ההולם בנסיבותינו נע בין 19 שנות מאסר ובין 25 שנות מאסר.

בנוגע למיקום הנאשם בתוך המתחם - הנאשם אדם צער הנעדר עבר פלילי מכבד . הוא פירט על אודות המצב הרפואי של הוריו ועדכן שרعيיתו מתגוררת בבית הוריה. כן ציין את המצב הכלכלי הקשה של המשפחה. הנאשם אב צער ליד רך בימים. הילד נולד כשהנายน היה במעצר. הנאשם הודה במסגרת הסדר טיעון, הביע חריטה, חסר זמן של בית המשפט והסדר הטיעון עצמו. אל מול אלו סברתי שיש מקום ליתן משקל לצורך בהערכת הרבים מפני נקיות אלימות חמורה, ובוודאי בשימוש בסכינים או חפצים חדים על רקע סכסוכים אוஇוועים של מה בכר. אין להשלים על ההתנהגות האלימה והפגיעה בערך חי' אדם.

בהתהשך בכלל השיקולים אני סבור שיש למקם את עונשו של הנאשם בשליש התחתון של המתחם ולהעמיד את עונשו של הנאשם על 20 שנות מאסר - עונש חמור בהרבה מהעונש המוסכם שהוצע בפני בית המשפט.

אוסף שלתיק בית המשפט צורף מכתבן של שלוש: ילנה, בת זוגו של המנוח, בתה הקטינה ובתו הקטינה של המנוח. המנוח גידל את בתה של ילנה כבתו. מהכתב אפשר ללמוד על הקשיים, ובכללם הקשיים הכלכליים, שהן חוות לאחר הרצתה. הכתוב מכמיר לב ומלמד כיצד הן נאלצות להתמודד עם אובדן קשה מנשוא.

כתב האישום המתוקן מתאר כיצד הנאשם נסע במהירות באור אדום ועצר רק אחרי מעבר הח齐יה, והכול בשעה שלינה והמנוח חוצים את מעבר הח齐יה. ילנה הבחינה שרוכיבתו של הנאשם מסכנת הולכי רגלי, ולאחר שחצתה את מעבר הח齐יה צילמה את הנאשם תמונה אחת באמצעות מכשיר הטלפון הנייד שלה. כתב האישום מגולל: "**משהבחן הנאשם כי ילנה צילמה אותו, נסע בעקבותיה.** משגהע **ליינה,** חסם את דרכה עם אופנו על מעבר הח齐יה ודרש ממנו למחוק את הצילום. **בתגובה,** אמרה לו **ילנה** 'מה אתה רוצה ממני, אך אתה מפה' והחלה לצעוד במעבר הח齐יה **כשהנאים המשיך לנסוע על מעבר הח齐יה ומשתקרב אליה שב וחסם את דרכה, וחזר על דרישתו כי תמחק את הצילום'.**

לקרא וא לא להאמין. הנאשם הפייל **חפטו על ילנה.** ברגע שלינה לא נענתה לדרישתו האלים הוסיף הנאשם לחסום את דרכה בכוחיות ובעוזות מצח.

ה הנאשם קיבל הקלה והתחשבות בתמורה להודייתו. להתחשבות זכאים גם ילנה, משפחת המנוח והציבור כולו. יש להעביר מסר בלתי מossible לפני האלים ברחובות. הציבור זכאי להגנת בית המשפט ולהרתה שיש בכוחה לעמוד נגד ברונים המטיילים אימה, הפוגעים בסדר הציבורי, בגין adam והגורם למותם של אזרחים מן השורה.

נטילת חי אדם היא העבירה החמורה ביותר בספר החוקים של כל חברה אנושית. "לא תרצח", הדבר השישי בעשרת הדיברות, הוא האיסור הראשון שבין אדם לחברו והוא מדגיש את קדושת החיים.

בעניין זה יוטעם לעלה מהוצרך שהצדדים פנו ובקשו להרשיע את הנאשם בעבירה שכינו "רצח באדישות". זהו ביטוי שיש בו מחשبة אפריווית (שגויה) המזילה את עצמת חומרתה של העבירה, ואין זו כוונת החוק, שהתקoon דווקא לромם את עבירת ההמתה מתוך אידישות לעבירות הרצח. שינוי ערכי זה מחדד את קדושת החיים ומרקב את חומרת היסוד הנפשי של אידישות לחומרת היסוד הנפשי של כוונה. מצוות החוק הוא להחמיר עם הרוצח, שאינו כבר "הורג", וכן עליינו לנוהג.

הקלות, המהירות ושווון הנפש שבה אדם נוטל את חייו של אחר מעוררת סלידה ושאת נפש. מאחרוי עמוד 21

המנוח ניצבת משפחה הנאלצת לאסוף את שברי חייה. אירוע סטמי, כמעט חסר משמעות וחשיבות אלמלא המעשה הנפשע שנלווה לו, הביא לкриיעת המארג המשפחתי ולקriseת בסיס חייה של המשפחה. ואת הקriseה אי אפשר לתקן או לאחות.

עודד מאור, שופט

סוף דבר הכל נשמע: לאור כל המפורט והאמור לעיל, לו דעתך הייתה נשמעת, היינו דוחים את הסדר הטיעון ומטיילים על הנאשם עונש של 20 שנות מאסר לRICTO בפועל (המתחשב גם באישור ההסדר). אני מסכים ליתר רכיבי הענישה שבחוות דעתו של חבר.

סוף דבר

בהתאם לדעת הרוב, אנו מטילים אפוא על הנאשם, עדי מזרחי, את העונשים המפורטים בחווות דעתו של אב"ד, השופט יוסי טופף.

ניתן בזאת צו למומצאים, לפים יושמדו/יחולטו/ישבו לבعلיהם, לפי שיקול דעת המאשימה. זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"ז סיון תשפ"ד, 20 יולי 2024, במעמד הצדדים.

**מעיין בן אריה,
שופטת**

עודד מאור, שופט

**יוסי טופף, שופט
אב"ד**